

65. OBVESTILO O VARSTVU VINSKE TRTE (ameriški škržatek) - 26.06.2019 12:02 - Zaključeno

Vinska trta je v vinogradih SV Slovenije že večinoma odcvetela, fenološka faza – BBCH 69 (konec cvetenja).

V vinogradih, kjer je vinska trta popolnoma odcvetela, je sedaj čas za prvo zatiranje AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA (*Scaphoideus titanus* Ball.) - prenašalca zlate trsne rumenice, ki ga trenutno najdemo v stadiju ličinke L1, L2 in L3. Škropljenje naj bo opravljeno najpozneje do 10. julija, vendar ne pred povsem zaključenim cvetenjem vseh sort v vinogradu!

Zatiranje ameriškega škržatka je v skladu s pravilnikom o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice (UL RS, št. 48/14, 49/16 in 8/17) obvezno za vse imetnike vinske trte in sicer:

- v vinogradih za pridelavo grozja ter na »brajdah« oziroma ohišnicah na razmejennem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih (**območje celotne Štajerske in Prekmurja**).

- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije.

V vinogradih za pridelavo grozja, ki se nahajajo v razmejennem območju zlate trsne rumenice (to so žarišča okužbe in varovalni pasovi žarišč okužbe), je obvezno najmanj 1 tretiranje. Tretiranje se opravi, ko vinska trta popolnoma odcveti, pri tem dajemo prednost pripravku **Mospilan 20 SG** (aktivna snov acetamiprid) v odmerku 0,375 kg/ha ali **Sivanto prime** (aktivna snov flupiradifuron) v odmerku 0,5 l/ha. Omenjena pripravka sta sistemična insekticida z rezidualnim načinom delovanja, ki učinkovito zatirata ameriškega škržatka, zato tretiranja običajno ni potrebno ponoviti.

Pri tem je smiselno spremijati ulov odraslih ameriških škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami.

Drugo tretiranje opravimo, če je na rumene lepljive plošče ulovljenih 4 ali več škržatkov na ploščo na teden.

Ulov odraslih ameriških škržatkov spremijamo z rumenimi lepljivimi ploščami predvidoma od začetka julija dalje in sicer:

- izobesimo najmanj od 3 do 5 plošč na ha, v primeru večjih površin število plošč ustrezno povečamo,
- plošče postavimo v začetku julija in jih menjavamo na dva do 3 tedne,
- pregledujemo jih vsakih 7 do 10 dni; škržatki letajo do sredine septembra,
- ulove redno beležimo.

V tem terminu je mogoče uporabiti še tudi pripravek **Daskor 440** ali **Decis 2,5 EC** ali **Decis** ali **Pyrinex M 22** ali **Reldan 22 EC** ali **Biotip floral** ali **Flora verde**, vendar je uporaba pripravka **Daskor 440** ali **Reldan 22 EC** ali **Pyrinex M 22** bolj smiselna za drugo tretiranje ameriškega škržatka v času zatiranja drugega rodu grozdnih sukačev.

Če za prvo tretiranje namesto pripravkov **Mospilan 20 SG** ali **Sivanto prime** uporabimo katero drugo izmed sredstev, ki so dovoljenja za zatiranje ameriškega škržatka, je potrebno tretiranje ponoviti v 2. napovedanem roku. Delovanje ostalih sredstev je namreč krajše in so manj učinkovita (v povprečju le teden dni).

Pripravki Daskor 440, Reldan 22 EC in Pyrinex M 22 imajo enako aktivno snov (klorpirifos-metil), zato lahko uporabimo le enega izmed njih in to na istem zemljišču le 1-krat v rastni dobi.

V ekološki pridelavi je potrebno opraviti 2 - 3 tretiranja s pripravki na podlagi piretrina: **Flora verde** ali **Biotip floral**, razen če po drugem tretiranju s spremjanjem ulova z rumenimi lepljivimi ploščami ugotovimo, da ulov odraslih škržatkov ne presega 4 osebke na rumeno lepljivo ploščo na teden. V takem primeru tretiranja ni potrebno ponoviti. Če je potrebno, opravimo tretje tretiranje 7 do 10 dni po drugem tretiranju.

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah sta povsod po Sloveniji obvezni najmanj dve škropljenji ameriškega škržatka. Če se kasneje na rumene lepljive plošče še ulovijo odrasli škržatki, je potrebno škropljenje ponoviti. Obenem morajo imetniki spremijati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami do sredine septembra.

Izven razmejenih območij zatiranje ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo grozja ni obvezno, je pa **priporočljivo opraviti vsaj eno škropljenje**, če je ameriški škržatek v njih navzoč, oziroma če je populacija velika. V takih vinogradih je priporočljivo spremijati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami.

Preglednica 1: Registrirana fitofarmacevtska sredstva za zatiranje ameriškega škržatka in povzetki omejitve njihove uporabe

Pripravek	Aktivna snov	Odmerek	Število dovoljenih tretiranj/leto	Karenca (št. dni)
Mospilan 20 SG ¹	acetamiprid	0,375 kg/ha	eno	42
Sivanto prime	flupiradifuron	0,5 l/ha	eno	14
Reldan 22 EC	klorpirifos-metil	1,0 l/ha	eno ²	21
Pyrinex M22	klorpirifos-metil	1,0 l/ha	eno ²	21
Daskor 440	cipermetrin, klorpirifos-metil	0,5 l/ha	eno	21
Decis 2,5 EC ⁵	deltametrin	0,5 l/ha	eno ³ dve ⁴	14
Decis ⁵	deltametrin	0,5 l/ha	eno ³ dve ⁴	14

Flora verde	piretrin	1,6 l/ha	tri	3
Biotip floral	piretrin	1,6 l/ha	tri	3
Steward	indoksakarb	150 g/ha	dve	10

¹ sredstvo Mospilan 20 SG nima redne registracije in ima v letu 2019 dovoljenje za nujne primere za zatiranje ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo vinskega in namiznega grozja, v matičnih vinogradih, trsnicah in matičnjakih

² z aktivno snovjo na podlagi klorpirifos-metila lahko tretiramo le 1-krat, kar pomeni, da lahko v isti rastni sezoni uporabimo le 1-krat ali Pyrinex M22 ali Reldan 22 EC ali Daskor 440.

³ v vinogradih za pridelavo grozja

⁴ v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah

⁵ s pripravkom Decis 2,5 EC in Decis se zaradi zaščite čebel in drugih žuželk oprševelcev lahko tretira le po cvetenju, v nočnem času dve uri po sončnem zahodu in največ dve uri pred sončnim vzhodom

Opozorilo: pripravek DASKOR 440 nima dovoljenja za uporabo v trsnicah in matičnjakih.

Opozorilo: pripravek ACTARA 25 WG v letu 2019 nima več dovoljenja za zatiranje ameriškega škržatka!

OPOZORILO: Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škržatka, so nevarna za čebele. Pomembno je, da zatiranje ameriškega škržatka opravite šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela. Škopljjenje opravite v poznih večernih ali zgodnjih jutranjih urah (dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom), ko so čebele v panjih in ne letijo. Pred škopljjenjem odstranite cvetočo podrst. Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi ter upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14 in 28/18).

Več informacij o zlati trsi rumenici in zatiranju ameriškega škržatka najdete na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: http://www.uvhvr.gov.si/fileadmin/uvhvr.gov.si/pageuploads/DELOVNA PODROČJA/Zdravje rastlin/2017/Nevarni_SO/Zlata_trsna_rumenica/Navodila_za_zatiranje_ameriskega_skrzatka_2019_koncno.pdf

Pred uporabo pripravkov je potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo, zaradi nevarnosti pripravkov za čebele in predpisanih razdalj od voda I. in II. reda. V primeru uporabe sredstev, nevarnih za čebele, je potrebno cvetočo podrst pokositi in škopljjenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih.

JAVNA SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN

Datum objave obvestila: 26.06.2019 12:02

Obvestilo prognostičnega centra: Severozhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Objavil/a: MATKO Boštjan

Pripravil: **Boštjan Matko**

Seznam registriranih FFS

